

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECO493	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ECON1000/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση: - Να αντιλαμβάνεται τις βασικές θεωρητικές έννοιες που απαιτούνται για τη διάκριση και την κατηγοριοποίηση των διάφορων οικονομικών συστημάτων. - Να γνωρίζει τις βασικές μορφές οικονομικής οργάνωσης που έχουν εμφανιστεί στην ιστορία καθώς και τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά τους. - Να κατανοεί τις βασικές μορφές που προσέλαβε το κάθε οικονομικό σύστημα στο χώρο και στο χρόνο. - Να κατανοεί τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του καπιταλιστικού και του σοσιαλιστικού οικονομικού συστήματος. - Να γνωρίζει τα βασικά σημεία της θεωρητικής αντιπαράθεσης ανάμεσα στους υποστηρικτές του καπιταλιστικού και του σοσιαλιστικού οικονομικού συστήματος. - Να προσδιορίζει με ακρίβεια το οικονομικό σύστημα βασικών σύγχρονων κρατών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- ☒ Επιστημονικός τρόπος σκέψης και έκφρασης.
- ☒ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- ☒ Σεβασμός στη διαφορετικότητα απόψεων και στην πολυπολιτισμικότητα
- ☒ Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- ☐ Ικανότητα ανάπτυξης της κριτικής σκέψης περί των οικονομικών ζητημάτων.
- ☒ Ικανότητα σφαιρικής και ολιστικής αντίληψης των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα Συγκριτικά Οικονομικά Συστήματα στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη των διαφόρων μορφών οικονομικής οργάνωσης που έχουν εμφανιστεί στην ιστορία και συνεχίζουν να υπάρχουν σήμερα. Η παρουσίαση και ανάλυση των θεμάτων του μαθήματος βασίζεται στην οπτική της Πολιτικής Οικονομίας, που μελετάει την οικονομία στην οργανική σύνδεσή της με τις κοινωνικές σχέσεις, τις πολιτικές δομές και τους θεσμούς. Η προσέγγιση των οικονομικών συστημάτων είναι τόσο θεωρητική όσο και ιστορική, δηλαδή αυτά προσεγγίζονται τόσο μέσω του προσδιορισμού των θεμελιικών χαρακτηριστικών τους όσο και μέσω της ιστορικής πορείας ανάπτυξης τους και των ιδιαίτερων μορφών που προσέλαβαν στο χώρο και το χρόνο. Έμφαση δίνεται στα δύο πιο πρόσφατα κοινωνικο-οικονομικά συστήματα, δηλαδή τον καπιταλισμό και το σοσιαλισμό και τα θεωρητικά και ιστορικά ζητήματα που συνδέονται με αυτά.

Κάποια ενδεικτικά ερωτήματα που πραγματεύεται το μάθημα είναι τα εξής: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στις έννοιες «κοινωνικο-οικονομικό σύστημα» και «εθνικο-οικονομικό σύστημα»; Ποια είναι τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά των κοινωνικο-οικονομικών συστημάτων που έχει γνωρίσει η ανθρωπότητα (δουλοκτητικό, φεουδαρχικό, καπιταλιστικό, σοσιαλιστικό); Ποιες είναι οι ομοιότητες και οι διαφορές ανάμεσα στα διάφορα καπιταλιστικά «εθνικο-οικονομικά συστήματα», όπως π.χ. αυτά της Σουηδίας και των ΗΠΑ; Ποια τα χαρακτηριστικά των σοσιαλιστικών κρατών του 20ου αιώνα, με πιο γνωστή την Ένωση Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ); Ποιο είναι το οικονομικό σύστημα της σημερινής Κίνας;

Το μάθημα είναι δομημένο σε 4 ενότητες μαθημάτων.

Στην **πρώτη** ενότητα, οι φοιτητές εισάγονται στο αντικείμενο και τις βασικές έννοιες του μαθήματος, με στόχο την κατανόηση του πώς εξετάζουμε τα κοινωνικο-οικονομικά συστήματα, τη διαφορά τους από τα εθνικο-οικονομικά συστήματα και τη διαδοχή που αυτά έχουν ακολουθήσει ιστορικά.

Στη **δεύτερη** ενότητα, το μάθημα εστιάζει στον καπιταλισμό, τόσο ως ιστορικό φαινόμενο όσο και ως σύστημα με διαφορετικές μορφές σε διάφορες χώρες και εποχές. Αναλύεται η εξέλιξή του από τον κλασικό φιλελευθερισμό του 19ου αιώνα έως τον μεταπολεμικό κεϋνσιανισμό και τον νεοφιλελευθερισμό από τη δεκαετία του 1970 μέχρι σήμερα. Παράλληλα, εξετάζονται οι εθνικές και περιφερειακές μορφές καπιταλισμού, όπως ο «αγγλοσαξωνικός», ο «σκανδιναβικός» κλπ καπιταλισμός.

Η **τρίτη** ενότητα του μαθήματος επικεντρώνεται στο σοσιαλιστικό σύστημα, με ανάλυση τόσο της θεωρητικής του βάσης όσο και των ιστορικών εφαρμογών του στον 20ό αιώνα. Ειδική έμφαση δίνεται

στην εμπειρία της Σοβιετικής Ένωσης και του κεντρικού σχεδιασμού. Παράλληλα—μέσα από τη συγκεκριμένη παρουσίαση της εμπειρίας της Γιουγκοσλαβίας και της Κίνας—συζητιέται κατά πόσο μπορεί να συμβαδίσει ο σοσιαλισμός με τη μακρόχρονη παρουσία της αγοράς.

Η **τέταρτη** και τελευταία ενότητα επικεντρώνεται στη θεωρητική και σύγχρονη συζήτηση γύρω από την σύγκριση καπιταλισμού και σοσιαλισμού, από το κλασικό debate για τον Οικονομικό Υπολογισμό (Mises, Hayek, Lange κλπ) μέχρι τις σύγχρονες προτάσεις για το σοσιαλιστικό σχεδιασμό και τον ψηφιακό σχεδιασμό βασισμένο σε big data και τεχνητή νοημοσύνη.

Τίτλοι Μαθημάτων:

Ενότητα I: Εισαγωγή και θεωρητικό πλαίσιο

1ο μάθημα: Εισαγωγή στο μάθημα και τις βασικές του έννοιες. Τα κοινωνικο-οικονομικά συστήματα και η διαδοχή τους.

Ενότητα II: Ο καπιταλισμός και οι μορφές του

2ο μάθημα: Η ιστορική ανάπτυξη και τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του καπιταλιστικού οικονομικού συστήματος.

3ο μάθημα: Από τον κλασικό φιλελευθερισμό στον «νεοφιλελεύθερισμό»: το λεγόμενο αγγλοσαξωνικό μοντέλο.

4ο μάθημα: Ο μεταπολεμικός «κεϋνσιανός καπιταλισμός» σε Γαλλία, Γερμανία, Σκανδιναβικά κράτη.

5ο μάθημα: Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως εγγείρημα διακρατικού καπιταλισμού.

6ο μάθημα: Ασιατικός καπιταλισμός: Ιαπωνία και «ισλαμικές οικονομίες».

Ενότητα III: Ο σοσιαλισμός και η εμπειρία του κατά τον 20ο αιώνα

7ο μάθημα: Τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του σοσιαλιστικού οικονομικού συστήματος.

8ο μάθημα: Η ιστορία του Κεντρικού Σχεδιασμού στην ΕΣΣΔ.

9ο μάθημα: Συμβιβάζεται ο σοσιαλισμός με την αγορά; Η Γιουγκοσλαβική “αυτοδιαχείριση” και η «σοσιαλιστική οικονομία της αγοράς» της Κίνας.

Ενότητα IV: Ο καπιταλισμός και ο σοσιαλισμός σε διάλογο

10ο μάθημα: Η συζήτηση για τον οικονομικό υπολογισμό

11ο μάθημα: Η σύγχρονη συζήτηση για το σοσιαλιστικό σχεδιασμό.

12ο μάθημα: Επανάληψη και συμπεράσματα

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις)															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Χρήση προβολέα για παρουσιάσεις κατά τη διδασκαλία του μαθήματος. - Χρήση ηλεκτρονικής τάξης (eclass) για ανάρτηση του υλικού του μαθήματος και για επικοινωνία με τους φοιτητές.															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>26</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>65</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26			Σύνολο Μαθήματος	65				
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26															
Σύνολο Μαθήματος	65															

και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> </table>								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	• Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην ελληνική γλώσσα με γραπτές εξετάσεις στις καθορισμένες εξεταστικές περιόδους. Ισχύουν τα προβλεπόμενα για την εξέταση ειδικών κατηγοριών φοιτητών και φοιτητριών. • Η αξιολόγηση περιλαμβάνει συνδυασμό ερωτήσεων (οργάνωσης γνώσεων, σύνθεσης και ανάπτυξης). • Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα απαλλακτικής εργασίας υπό προϋποθέσεις: συνάφεια με το μάθημα, μέγεθος 7.000-8.000 λέξεις, παρουσίαση και υπεράσπιση στο μάθημα. • Η εξεταστέα ύλη, οι διαδικασίες και τα κριτήρια της αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και με την ανάρτηση σχετικών ανακοινώσεων και υλικού στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.								

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: 1. Μαραγκός Γιάννης, <i>Συγκριτικά Οικονομικά Συστήματα</i>, εκδ. Μέθεξι, Θεσσαλονίκη, 2013. 2. Gregory, Paul & Stuart Robert, <i>Comparative Economic Systems</i>, Houghton Mifflin Company, Boston, 1985. 3. Kornai, János. <i>The Socialist System: The Political Economy of Communism</i>. Princeton University Press, 1992. 4. Hayek, F.A. (ed), <i>Collectivist Economic Planning</i>, Routledge and Kegan Paul, London, 1963. 5. Cockshott Paul & Cottrell Allin, <i>Towards a New Socialism</i>, Spokesman Books, Nottingham, 1993. - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: 1. <i>Comparative Economic Studies</i> 2. <i>Capital & Class</i> 3. <i>Cambridge Journal of Economics</i> 4. <i>Science & Society</i>
--